

שותפות ושותפים יקרים,

תוכנית 'בארי' מבקשת לחזק את ידיכם בימים קשים אלו ולתרום למאמצים שלכם לקיים שגרת לימודים וקשר הדוק ומיטיב עם התלמידים/ות.

לפניכם "מילה טובה" - מערכי הוראה קצרים לשימוש יומיומי. המערכים נבנו מתוך מחשבה שעיסוק קבוע במילה יומית נבחרת, באמצעות טקסט משמעותי, יאפשר לפתוח את הלב והראש לחיבור משותף ושיח מעמיק דרך אוצרות התרבות שלנו. אנו מבקשים להציע לימוד אינטלקטואלי לצד ממד רגשי שנותן תוקף ולגיטימציה למגוון התחושות והרגשות של התלמידים/ות ומנסה להאיר נקודות אופטימיות ומחזקות.

יחידות הלימוד הקצרות יכולות להתאים לפתיחת יום קצרה, לשעת מחנך, לשיחה מסכמת או כל שימוש אחר שתראו לנכון במהלך יום הלימודים, בלמידה מקוונת או בכיתה. בכל יחידה תוכלו למצוא טקסטים מארון הספרים היהודי-ישראלי ושאלות מנחות לדין.

בזמנים קשים אלו אנו מציעים, כפי שכתב יעקב גלעד: "רק מילה טובה או שתיים, לא יותר מזה", כדי להזכיר את אחריותנו להשבת האמון באדם ובחברה.

היחידות זמינות עבורכם באתר [תוכנית בארי](#) ונשלחות בקבוצת ווטסאפ ייעודית [להצטרפות](#)

אתם/ן מוזמנים/ות להציע לנו מילים נוספות, לשלוח משוב ורשמים, שאלות ומחשבות ולבחור את המילה המתאימה לכל עת.

ליצירת קשר: Yael.krue@shi.org.il

**מאחלים שנשמע בשורות טובות
ושישובו ימים של שגרה מבורכת**

צוות בארי, מכון הרטמן

אַחֲרִיּוֹת

"הֵלֵל אוֹמֵר: (...) בְּמָקוֹם שָׂאִין אֲנָשִׁים, הַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת אִישׁ"

(משנה, מסכת אבות, ב', ה')

1. על פי המשנה, מהו "מקום שאין בו אנשים" מבחינת לקיחת אחריות, ומהי המשמעות של "להשתדל להיות איש" במקום כזה? הביאו דוגמא מהזמן האחרון.
2. קפקא כותב על סיטואציה לילית שמתקיימות בה אי וודאויות רבות. נסו להסביר במילים שלכם/ את המצב שהוא מתאר.
3. מהי הדילמה שהדובר מתלבט בה? כיצד היא קשורה לאחריות? האם אתם מזדהים/ות איתו?
4. התבוננו בסרטון [בקישור](#) - האם בעקבות הצפייה בו הבנתם/ משהו נוסף על הסיטואציה והדילמה?
5. נהוג לומר שאחריות מצד אחד "מוטלת" ומצד שני "נלקחת" (או שלא נלקחת). מה ההבדל בין להטיל אחריות ולקחת אחריות? מה זה מלמד על אתכם/ על המושג אחריות?
6. האם זכורה לכם/ סיטואציה בה התלבטתם/ האם תפקידכם ליטול אחריות? שתפו בהתלבטות.

נסו לראות אילו מילים ניתן לחלץ מתוך המילה אחריות (כמו המילה "אחר" למשל).

♥ מה הקשר בין המילים הללו למושג עצמו?

אַחֲרִיּוֹת

1. עֲרֻבוּת, הִיּוֹת אַחֲרָאִי
2. נְכוֹנוּת לְשֹׁמֵר וּלְקַיִם בְּכָל עֵת וּבְכָל מָצֵב עֶקְרוֹן מוֹסְרֵי אוֹ חֲבֵרָתִי

העוברים בריצה

כשאנחנו מטיילים בלילה באחד הרחובות, ואיזה איש, שאנחנו רואים אותו עוד מרחוק - כי הרחוב שלפנינו עולה והירח מלא - רץ מולנו, לא נתפוס אותו, גם אם הוא חלש ולבוש בלואים, וגם אם מישוהו רץ אחריו וצועק, אלא ניתן לו לרוץ הלאה.

כי לילה, ולא אנחנו אשמים שהרחוב שלפנינו עולה, מואר באור הירח המלא, וחוף מזה, אולי תכננו השניים את הרדיפה הזאת להנאתם, ואולי הם דולקים אחרי איש שלישי, ואולי הראשון נרדף על לא עוול בכפו, ואולי השני מתכוון לרצוח ואנחנו נהיה שותפים לרצח, אין כל קשר בין השניים והם פשוט רצים אל מיטותיהם, כל אחד על דעת עצמו, ואולי הם סהרורים, ואולי יש לראשון נשק.

ולבסוף, האם אין לנו הזכות להיות עייפים, האם לא שתינו הרבה מאד יין?

אנחנו מרוצים שגם את השני איננו רואים עוד...

(מתוך פרנץ קפקא, פרקי התבוננות, שוקן 1967, עמוד 68)